

Examenreglement vmbo 2018 - 2020

**Positief Advies MR: januari 2019
Vastgesteld door College van Bestuur: januari 2019**

Inhoudsopgave

1. Algemene bepalingen	4
Artikel 1 Begripsbepalingen.....	4
Artikel 2 Rechtsgrond en Toepassing van dit reglement.....	5
Artikel 3 Indeling van het eindexamen.....	5
Artikel 4 Inhoud van het examen.....	7
Artikel 5 Toelating tot het examen.....	7
Artikel 6 Keuze van examenvakken en programma's.....	7
2. Afname van de schoolexamens	8
Artikel 7 Algemeen.....	8
Artikel 8 Tijden van het schoolexamen.....	9
Artikel 9 Beoordeling.....	10
Artikel 10 Inhalen schoolexamen.....	11
Artikel 11 Mededeling van de cijfers.....	11
Artikel 12 Afsluiting schoolexamen.....	11
Artikel 13 Overige bepalingen.....	12
3. Afname van de centrale examens	12
Artikel 14 Algemeen.....	12
Artikel 15 Gecommitteerden en toezichhouders.....	13
Artikel 16 Procedures rond het centraal examen.....	13
Artikel 17 Gang van zaken tijdens het centraal examen.....	13
Artikel 18 Gedragsregels kandidaten.....	14
Artikel 19 Vaststelling resultaten.....	15
Artikel 20 Onregelmatigheden.....	15
Artikel 21 Bezwaar.....	16
Artikel 22 Beroep Centraal Examen.....	16
4. Rekentoets	16
Artikel 23 Welke rekentoets?.....	16
Artikel 24 Vermelding op de cijferlijst.....	18
Artikel 25 Hulpmiddelen bij de rekentoets.....	18
Artikel 26 Correctie rekentoets.....	18
Artikel 27 Onregelmatigheid en ongeldigheid.....	18
5. Uitslag, herkansing/vervangend examen en diplomering	18
Artikel 28 Cijfer.....	18
Artikel 29 Vaststelling eindcijfer.....	18
Artikel 30a Vaststelling uitslag.....	19
Artikel 30b Extra vak.....	19
Artikel 31 Uitslag.....	19
Artikel 32a Herkansing schoolexamen.....	21
Artikel 32b Herkansing centraal examen.....	21
Artikel 33 Diploma en cijferlijst.....	22

Artikel 34 Certificaten	22
6 Overige bepalingen.....	23
Artikel 35 Beroep tegen cijfers schoolexamen	23
Artikel 37 Afwijkende wijze van examinering	24
Artikel 38 Verhindering deelname aan centrale examen.....	24
Artikel 39 Deelname derde tijdvak	25
Artikel 40 Afwijkende bepalingen t.a.v. digitale examinering.....	25
Artikel 41 Beheer en bewaring	26
Artikel 42 Onvoorziene omstandigheden.....	26
Artikel 43 Overgangs- en slotbepalingen.....	26

1. Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

Dit examenreglement verstaat onder:

- Bevoegd gezag : Het College van Bestuur van de Stichting Onderwijsgroep Zuid-Hollandse Waarden voor PO en VO.
- Centraal examen : Het examen dat plaats vindt volgens door de CvE vastgestelde en landelijk genormeerde toetsen.
- Digitaal examen : Deze examenvorm bestaat uit vragen die met gebruik van de computer gemaakt moeten worden. Digitaal CE is nog niet verplicht. Of dit later wel verplicht wordt, is afhankelijk van discussie en besluitvorming in de Tweede Kamer.
- Directeur : Vestigingsdirecteur, c.q. regiodirecteur van de vestiging(en).
- Eindexamen : Een examen in het geheel van de voor het desbetreffende eindexamen voorgeschreven vakken.
- Eindexamen vmbo : Een eindexamen dat leidt tot een diploma vmbo Voor zover het betreft de theoretische leerweg, genoemd in [artikel 10](#) van de wet, de basisberoepsgerichte leerweg, genoemd in [artikel 10b](#) van de wet, de kaderberoepsgerichte leerweg, genoemd in [artikel 10b](#) van de wet of de gemengde leerweg, genoemd in [artikel 10d](#) van de wet.
- Examencommissie : De commissie die belast is met de verschillende taken rond de examens per vestiging.
De commissie bestaat uit een voorzitter (i.c. directeur), een secretaris en drie leden (docenten).
Minstens één van de leden van de examencommissie is de teamleider belast met de bovenbouw vmbo.
- Examendossier : Het omvat alle onderdelen van het schoolexamen, zoals deze in het voorlaatste en laatste leerjaar van de opleiding worden opgebouwd, ook van die vakken die hetzij niet centraal worden geëxamineerd, hetzij reeds in het derde leerjaar worden afgesloten.
- Examenstof : De aan de kandidaat te stellen eisen.
- Examinator : Degene die is belast met het afnemen van het examen en de correctie / beoordeling van het gemaakte examenwerk.
- Gecommitteerde : Een persoon, welke belast is met de tweede correctie van examens.
Zie ook: [artikel 36](#) van het eindexamenbesluit vwo - havo - mavo - vbo.
- Herkansing : Het opnieuw deelnemen aan een toets van het centraal examen of het schoolexamen.
- Inspectie : De onderwijsinspectie, bedoeld in [artikel 113 of 114](#) van de wet op het voortgezet onderwijs.
- Kandidaat : Een ieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen wordt toegelaten.

Programma van toetsing en afsluiting	: Hierin is opgenomen een omschrijving van de inhoud van de toetsen, van de wijze waarop getoetst wordt, alsmede van de beoordeling en weging van het resultaat.
Schoolexamen	: Het examen dat plaatsvindt volgens het door het bevoegd gezag vastgestelde programma van toetsing en afsluiting.
Staatsexamencommissie	: Een commissie als bedoeld in artikel 60 van de wet.
Toets	: Een of meer opdrachten, door de kandidaat te vervullen bij de examinering van een examenvak of een deel daarvan.
Vakken	: Vakken, deelvakken, keuzevakken, profielvakken en andere programmaonderdelen.
Wettelijke vertegenwoordigers	: Ouders, voogden of verzorgers van de leerling.

Artikel 2 Rechtsgrond en Toepassing van dit reglement

1. Dit examenreglement is gebaseerd op het Eindexamenbesluit vwo-havo-mavo-vbo. Het Eindexamenbesluit is opvraagbaar via www.examenblad.nl.
2. Dit reglement is, na advisering door de Centrale Ouderraad, vastgesteld door het College van Bestuur van de Stichting OZHW voor PO en VO. De toepassing van dit reglement delegeert het College van Bestuur aan de directeur van de vestiging.
3. Dit examenreglement is van toepassing op de vmbo-leerlingen van het examencohort 2018 - 2020.
4. Het eindexamen wordt onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag afgenomen door de directeur en de examinatoren.
5. Indien daartoe aanleiding is kan het bevoegd gezag het reglement tussentijds wijzigen. Daarvan worden de betrokkenen schriftelijk op de hoogte gebracht.

Artikel 3 Indeling van het eindexamen

1. Het eindexamen bestaat in ieder geval uit examenonderdelen/vakken die verplicht zijn voor het behalen van het diploma van die afdeling zoals bepaald in [artikel 22 t/m 25](#) van het Eindexamenbesluit en bestaat uit een schoolexamen, uit een centraal examen dan wel uit beide. In het Programma van toetsing en afsluiting (PTA) staat o.a. beschreven waar het examenprogramma uit bestaat en op welke wijze geëxamineerd wordt, schriftelijk dan wel mondeling en hoe zwaar het resultaat meetelt.
2. Het PTA van een leerweg beslaat het examenprogramma dat verdeeld is over het derde en vierde leerjaar. Mocht een examenkandidaat het (her)examen niet halen en het hele vierde jaar over doen, dan is sprake van een een-jarig PTA voor dat laatste jaar. Er is dan sprake van de volgende situaties waarvoor specifieke regels gelden:
 - a. Een leerling stapt over van eind 3^e klas kader naar 4^e klas basis; de leerling komt in een basisklas en volgt het programma basisberoepsgericht. Alle cijfers behaald in leerjaar 3 worden geschrapt, m.u.v. maatschappijleer, Groen (profiel- en keuzedeel) en CKV.
 - b. Een leerling is gezakt voor basis en doet het 4^e leerjaar over; de leerling komt in een basisklas en volgt het programma basisberoepsgericht. Alle cijfers behaald in leerjaar

- 3 en 4 worden geschrapt, m.u.v. maatschappijleer, Groen (profiel- en keuzedeel) en CKV.
- c. Een leerling is gezakt voor kader en doet het 4^e leerjaar over; de leerling komt in een kaderklas en volgt het programma kaderberoepsgericht. Alle cijfers behaald in leerjaar 3 en 4 worden geschrapt, m.u.v. maatschappijleer, Groen (profiel- en keuzedeel) en CKV.
 - d. Een leerling is gezakt voor gemengd en doet het 4^e leerjaar over; de leerling komt in een gemengde klas en volgt het programma gemengde leerweg. Alle cijfers behaald in leerjaar 3 en 4 worden geschrapt, m.u.v. maatschappijleer, Groen (profiel- en keuzedeel) en CKV
 - e. Een leerling heeft een diploma behaald van de basisberoepgerichte leerweg en wil in een 5^e leerjaar een diploma kaderberoepsgericht halen. Alle cijfers behaald in leerjaar 3 en 4 worden geschrapt, m.u.v. maatschappijleer, Groen (profiel- en keuzedeel) en CKV
3. In de volgende situaties is een een-jarig PTA niet mogelijk:
- a. een geslaagde leerling kader kan geen extra jaar (5^e leerjaar) doen om een diploma gemengde leerweg te halen (theorievak te weinig)
 - b. een gezakte leerling gemengde leerweg kan het 4^e leerjaar niet over doen op het niveau kaderberoepsgerichte leerweg (in 1 jaar 2 profielvakken + 2 keuzevakken extra volgen is praktisch gezien niet mogelijk).
4. Het schoolexamen vmbo voor zover het betreft de gemengde leerweg, genoemd in artikel 10d van de wet, omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk heeft betrekking op een thema uit het profiel waarin de leerling het onderwijs volgt.
5. Algemene examenbeschrijving

Het examen

Het examen bestaat per vak of programma uit een schoolexamen en een centraal examen of uitsluitend uit een schoolexamen.

Het centraal examen

Het centraal examen kan bestaan uit:

Een centraal schriftelijk examen (CSE)

Het gaat om een toets waarbij kandidaten vragen en opdrachten op papier of digitaal afleggen. De beoordeling vindt plaats aan de hand van een bindend correctievoorschrift of beoordelingsmodel. Een tweede correctie door een gecommiteerde behoort tot de mogelijkheden indien het niet om een digitale examinering gaat. Zodra het om een niet-digitaal examen gaat, dan is altijd sprake van een tweede correctieronde

Een centraal schriftelijk en praktisch examen (CSPE).

Een CSPE bestaat uit een combinatie van praktische opdrachten en theoretische vragen (minitoetsen).

Het gaat om het uitvoeren van een centraal vastgestelde opdracht waarbij zowel het proces van uitvoering als het product wordt beoordeeld. Bij de toets beantwoorden kandidaten hoofdzakelijk digitaal de schriftelijk vragen en opdrachten in de vorm van een minitoets. De beoordeling vindt plaats door de examinator aan de hand van bindende beoordelingscriteria. Er is sprake van medebeoordeling door een gecommiteerde.

De CSPE's en de digitale examens kennen geen tweede correctie. Bij CSPE's moet wel een tweede examinerende deelnemen aan de beoordeling. Als borging worden de uitslagen van deze vakken getoetst aan het landelijk resultaat.

6. De periodisering van het schoolexamen wordt opgenomen in het programma van toetsing en afsluiting.

Artikel 4 Inhoud van het examen

1. Het centraal examen heeft betrekking op de door de minister vastgestelde examenprogramma's met de door de CvE vastgestelde toetsen en bijbehorende correctievoorschriften en -normen.
2. Voor de inhoud van het schoolexamen wordt verwezen naar het programma van toetsing en afsluiting.
3. Het bevoegd gezag stelt jaarlijks vóór 1 oktober het programma van toetsing en afsluiting vast.

Artikel 5 Toelating tot het examen

1. Aan de leerlingen van onze school, die tot leerjaar 3 en 4 zijn toegelaten, wordt de gelegenheid gegeven een eindexamen af te leggen, met in achtneming van het gestelde in dit reglement en het programma van toetsing en afsluiting.
2. Degene die niet als leerling aan de school is ingeschreven, kan door het bevoegd gezag eveneens in de gelegenheid worden gesteld een examen af te leggen, met inachtneming van het gestelde in bovenstaand lid 1. Met betrekking tot het toelatingsbedrag is [artikel 2.5 en 2.6](#) van het Eindexamenbesluit van toepassing.

Artikel 6 Keuze van examenvakken en programma's

1. Voor zover dit niet door de wet verplicht is gesteld kiezen de kandidaten, indien van toepassing, in overleg met de docenten en uiterlijk voor aanvang van het vierde leerjaar in welke vakken zij examen willen afleggen.
2. De kandidaten kunnen in meer dan het in de [artikelen 22 tot en met 25](#) van het Eindexamenbesluit voorgeschreven aantal vakken dat een eindexamen vormt examen afleggen.

2. Afname van de schoolexamens

Artikel 7 Algemeen

1. Het schoolexamen kan bestaan uit de volgende toetsen:
 - Mondelinge toetsen.
 - Schriftelijke toetsen met gesloten en/of open vragen.
 - Praktische opdrachten.
 - Handelingsopdrachten.
2. Voor het OZHW Groen College is een toetsbeleid opgesteld. Het is de verantwoordelijkheid van het management om het toetsbeleid op te stellen, bij te houden en de kwaliteit ervan te bewaken zodat deze geborgd is. Belangrijk uitgangspunt is dat het toetsbeleid niet in strijd is met dit Examenreglement en het bijbehorende Handboek Examinering vmbo.
3. Het beroepsgericht examenprogramma bestaat vanaf 2016 uit twee delen:
 - Het beroepsgerichte profielvak: voor de basis- en kaderleerlingen wordt dit afgesloten met één CSPE. Scholen mogen zelf bepalen of ze over de stof van het profielvak ook schoolexamen(s) afnemen. Het eindcijfer wordt vermeld op de eindlijst van de leerling. Dit eindcijfer wordt bepaald door het gemiddelde te nemen van de behaalde cijfers voor het CSPE en het SE waarbij beide voor 50% meetellen.

Als voor het afnemen van schoolexamens gekozen wordt, dan moet dit in het PTA worden verantwoord. Over het beroepsgerichte profielvak moeten schoolexamen(s) vóór het CSPE worden afgenomen. Het CSPE kan in het derde of het vierde leerjaar worden afgenomen. Dit kan per leerling of leerlinggroep verschillen. Alle leerlingen (derde en vierdejaars) die op enig moment deelnemen aan een CSPE maken hetzelfde CSPE en worden op basis van dezelfde normen beoordeeld, er wordt geen onderscheid gemaakt tussen derde- en vierdejaars leerlingen.
 - De beroepsgerichte keuzevakken: deze worden afgesloten met schoolexamens. De school bepaalt over welk deel van de stof een schoolexamen gaat. Dit kan over (een deel van) één beroepsgericht keuzevak zijn, maar bijvoorbeeld ook over meerdere keuzevakken. Uiteindelijk krijgt de leerling voor elk afgesloten beroepsgericht keuzevak een cijfer (tevens eindcijfer) op de cijferlijst. Basis- en kaderleerlingen moeten ten minste 4 beroepsgerichte keuzevakken afsluiten met een schoolexamen. Een leerling in de gemengde leerweg moet schoolexamen doen over ten minste twee beroepsgerichte keuzevakken. Hoe deze schoolexamens vorm gegeven worden, wordt verantwoord in het PTA. Beroepsgerichte keuzevakken worden met naam, cijfer en eindcijfer vermeld op de eindlijst van de leerling. In het bepalen van de vraag of een leerling geslaagd is, telt het gemiddelde van de eindcijfers van de beroepsgerichte keuzevakken als één eindcijfer (het combinatiecijfer) mee. Alle gevolgde keuzevakken tellen daarbij even zwaar.

Voor de leerlingen van de gemengde leerweg telt het cijfer over het profielvak net zo vaak mee als de cijfers van de beroepsgerichte keuzevakken voor de bepaling van het eindcijfer.

4. Voor kandidaten in de gemengde leerweg geldt bovendien dat zij een profielwerkstuk moeten maken dat meerdere vakken omvat. Voor kandidaten in de kader- en basisberoepsgerichte leerweg wordt het voormalige sectorwerkstuk vervangen door één of meerdere praktische opdrachten. De kandidaat dient aan het profielwerkstuk ten minste 20 uur te besteden. Bij het profielwerkstuk wordt zowel het proces als het product beoordeeld. De beoordeling vindt plaats aan de hand van criteria die vooraf aan de kandidaat bekend zijn gemaakt. Het profielwerkstuk moet met een voldoende resultaat worden afgesloten en wordt apart op de cijferlijst vermeld. In plaats van de waardering voldoende kan ook de waardering goed worden toegekend. Het profielwerkstuk weegt niet mee in het cijfer voor het schoolexamen van afzonderlijke vakken.
5. Het schoolexamen wordt gehouden overeenkomstig het voor ieder vak geldend programma van toetsing en afsluiting. De toetsen en opdrachten die deel uitmaken van het schoolexamen, dienen aantoonbaar representatief te zijn voor de desbetreffende eindtermen uit het examenprogramma. De vakspecifieke vaardigheden en competenties dienen een substantieel onderdeel te zijn van de toetsing in het schoolexamen. Het schoolexamen heeft de vorm van **een examendossier**.
6. Het examendossier bevat:
 - Een overzicht van de afgelegde toetsen en uitgevoerde opdrachten.
 - Een overzicht van de behaalde resultaten en vorderingen.
 - Informatie over het handelingsdeel.
7. Het examendossier kan gespreid over het derde en vierde leerjaar worden opgebouwd. Vmbo-leerlingen uit het derde leerjaar worden toegelaten tot het centraal examen in één of meer vakken, inclusief het beroepsgerichte profielvak. Het schoolexamen in dat vak of die vakken moet zijn afgesloten voor het eerste tijdvak in dat leerjaar. De bepalingen voor bijvoorbeeld onderwijstijd blijven voor vmbo-leerlingen die een of meer vakken hebben afgerond in het derde leerjaar gewoon gehandhaafd. Voor de gemengde leerweg begint de opbouw van het dossier in ieder geval in het derde leerjaar omdat het dossier ook de afsluiting van de verplichte extra vakken van het derde leerjaar omvat waarin geen eindexamen wordt afgelegd.
8. Informatie- en communicatietechnologie (ICT)
ICT maakt onderdeel uit van de beroepsgerichte programma's. ICT is ook onderdeel van de exameneenheid basisvaardigheden van de algemene vakken. Als zodanig maakt ICT verplicht onderdeel uit van het schoolexamen. Indien bij het centraal examen gebruik gemaakt wordt van ICT-toepassingen maakt de CvE dit drie jaar voor de afname van het examen bekend.

Artikel 8 Tijden van het schoolexamen

1. Het schoolexamen kan beginnen in het voorlaatste leerjaar van de opleiding met de opbouw van het examendossier.
2. Voor welke leerwegen het onder 8.1. gestelde geldt, wordt vastgesteld door de directeur.
3. Het schoolexamen eindigt binnen een periode van vier weken voor de aanvang van het centraal examen. Het schoolexamen wordt tenminste één week voor de aanvang van het centraal examen afgesloten door het bekendmaken van de resultaten van de schoolexamens aan de examenkandidaten.

4. Het in 8.3 gestelde geldt eveneens indien een kandidaat het centraal examen zal afleggen in het tweede tijdvak, doordat hij niet in staat geweest is het schoolexamen, om een geldige reden, tijdig voor het centraal examen af te ronden.
5. Indien een kandidaat om een geldige reden, dit ter beoordeling van de directeur, is verhinderd het schoolexamen tijdig af te ronden zowel voor het eerste als voor het tweede tijdvak en hij het schriftelijk examen zal afleggen ten overstaan van de staatsexamencommissie, moet het schoolexamen tenminste 4 weken voor de aanvang van dit examen zijn afgesloten.
6. De kandidaten ontvangen voor de aanvang van het schoolexamen dit examenreglement, inclusief het bijbehorende programma van toetsing en afsluiting (PTA) van de verschillende examenvakken. In dit PTA staan vermeld:
 - a. Een overzicht van de toetsen van het schoolexamen.
 - b. Een planning van de toetsen.
 - c. Een omschrijving van de te toetsen leerstof.
 - d. Een omschrijving van de wijze van toetsing.
 - e. De wijze waarop het eindcijfer schoolexamen wordt berekend.
7. Tenminste 7 dagen voor de aanvang van elke toets ontvangen de kandidaten mededeling van:
 - a. De plaats waar de toetsen worden afgenomen.
 - b. Het tijdstip waarop de toetsen worden afgenomen.
 - c. De duur van de toetsen.

Artikel 9 Beoordeling

1. Voor de beoordeling van de toetsen van het schoolexamen gebruikt de examinator de cijfers 1 t/m 10 met de daartussen liggende cijfers met één decimaal.
2. De handelingsopdracht wordt niet met een cijfer beoordeeld, maar met de beoordeling 'voldoende' of 'onvoldoende'. Indien naar het oordeel van de examinator deze opdracht met een 'onvoldoende' beoordeeld wordt, wordt de kandidaat in de gelegenheid gesteld alsnog een voldoende beoordeling te scoren.
3. De gehele cijfers voor het schoolexamen hebben de volgende betekenis:

1 zeer slecht	6 voldoende
2 slecht	7 ruim voldoende
3 zeer onvoldoende	8 goed
4 onvoldoende	9 zeer goed
5 bijna voldoende	10 uitmuntend
4. Uit de beoordeling van alle toetsen in een vak of programma leidt de examinator het eindcijfer voor het schoolexamen af. Hiervoor worden de cijfers 1 t/m 10 en de daartussen liggende cijfers met één decimaal gebruikt. Het eindcijfer voor het schoolexamen is het gewogen gemiddelde van de beoordelingen, die voor de toetsen

van het schoolexamen aan de kandidaat zijn gegeven. Dit gemiddelde wordt afgerond op 1 decimaal.

5. Indien een kandidaat in een (onderdeel van een) vak of programma door twee of meer examinatoren is geëxamineerd, bepalen deze examinatoren in onderling overleg het cijfer voor het schoolexamen. Komen zij niet tot overeenstemming dan wordt het cijfer bepaald op het rekenkundig gemiddelde van de beoordelingen door ieder van hen.
6. In afwijking van het eerste lid wordt het profielwerkstuk beoordeeld met 'onvoldoende' of 'voldoende' (of 'goed').

Artikel 10 Inhalen schoolexamen

1. In geval van reglementaire absentie ([art. 31.](#)) dient een toets of een ander onderdeel van het schoolexamen te worden ingehaald.
2. Het inhalen van een toets of een onderdeel van het schoolexamen dient binnen veertien dagen na de absentie te hebben plaatsgevonden.
3. Indien het aantal in te halen toetsen of onderdelen van het schoolexamen leidt tot een overmatige belasting van een kandidaat, kan door de examencommissie worden afgeweken van hetgeen in het vorige lid is vermeld.

Artikel 11 Mededeling van de cijfers

1. Het cijfer van iedere toets wordt zo spoedig mogelijk aan de kandidaat bekend gemaakt. Tijdens deze bekendmaking hebben de kandidaten het recht het door hen gemaakte werk te zien.
2. De kandidaat noteert de behaalde cijfers in zijn examendossier. Het eindcijfer voor het schoolexamen wordt voor de aanvang van het centraal examen aan de kandidaat meegedeeld.
3. Schriftelijke rapportering aan de kandidaten en hun ouders betreffende de beoordelingen van het schoolexamen geschiedt periodiek op door de directeur vast te stellen momenten en in elk geval in de laatste week voor de aanvang van het centraal examen, waarbij dan tevens de eindcijfers voor het schoolexamen worden gerapporteerd.

Artikel 12 Afsluiting schoolexamen

1. Het schoolexamen kan pas dan worden afgesloten indien aan de PTA-verplichtingen is voldaan, tenzij de examencommissie anders beslist.
2. Indien een toets niet is afgelegd op het vastgestelde tijdstip of binnen de vastgestelde termijn zonder een naar het oordeel van de directeur geldige reden kan de directeur, alvorens een van de maatregelen genoemd in [artikel 19](#) te treffen, de kandidaat verplichten het ontbrekende onderdeel binnen 14 dagen alsnog af te leggen. In deze termijn worden vakantiedagen meegerekend.
3. Een kandidaat in de **gemengde leerweg** heeft het schoolexamen afgerond indien:
 - de vakken kunstvakken 1 en lichamelijke opvoeding zijn beoordeeld met 'voldoende' (of 'goed') en;
 - de praktische opdrachten en toetsen van de overige vakken uit het gemeenschappelijk gedeelte, het sectordeel en het vrije deel als aangegeven in het PTA zijn afgelegd en derhalve voor deze vakken een eindcijfer is verkregen en;

- de handelingsdelen van de door de kandidaat gevolgde vakken met 'voldoende' (of 'goed') zijn afgerond en;
4. Een kandidaat in de **kader-** en de **basisberoepsgerichte leerweg** heeft het schoolexamen afgerond indien:
 - de vakken kunstvakken 1 en lichamelijke opvoeding zijn beoordeeld met 'voldoende' (of 'goed') en;
 - de praktische opdrachten en toetsen van de overige vakken uit het gemeenschappelijk gedeelte, het sectordeel en het beroepsgerichte programma als aangegeven in het PTA zijn afgelegd en derhalve voor deze vakken een eindcijfer is verkregen en;
 - de handelingsdelen van de door de kandidaat gevolgde vakken 'naar behoren' zijn afgerond.
 5. Indien een kandidaat niet voldoet aan de in 12.2 en 12.3 of 12.4 gestelde verplichtingen, dan kan de directeur na alle betrokkenen gehoord te hebben, de kandidaat uitsluiten van verdere deelname aan het schoolexamen of een van de andere maatregelen treffen, genoemd in artikel 19.
 6. Een kandidaat kan niet aan het centraal examen deelnemen indien een of meer onderdelen als genoemd in dit artikel niet zijn afgerond.
 7. In afwijking van het voorgaande geldt voor het vmbo dat het schoolexamen voor de vakken waarin geen centraal examen wordt afgelegd en, voor zover van toepassing, het profielwerkstuk uiterlijk moeten zijn afgesloten op een datum gelegen na de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen, doch uiterlijk een week voordat de uitslag van het centraal examen wordt vastgesteld.

Artikel 13 Overige bepalingen

1. De resultaten van het schoolexamen behaald in het voorlaatste leerjaar komen te vervallen als de kandidaat het derde leerjaar opnieuw moet volgen.
2. De schoolexamenresultaten, behaald in het laatste leerjaar, komen te vervallen, als de kandidaat niet slaagt voor het examen.
3. Voor de kandidaat die tot het voorlaatste of laatste leerjaar wordt toegelaten, nadat in dat leerjaar reeds toetsen zijn gehouden, stelt de directeur een regeling vast, in overleg met de betrokken docent(en) en de kandidaat.

3. Afname van de centrale examens

Artikel 14 Algemeen

- Voor de beroepsgerichte profielvakken in KB, BB en GL is het CSPE (centraal schriftelijk praktisch examen) de examenvorm. De afname beperkt zich niet tot één moment, maar beslaat een vastgestelde periode. Een CSPE bestaat uit een combinatie van praktische opdrachten en theoretische vragen (minitoetsen).

- AVO-vakken in het vmbo, met uitzondering van de gemengde leerweg, worden afgenomen door middel van een flexibel, gedigitaliseerd examensysteem. Deze digitale examens worden in dezelfde periode afgenomen als de beroepsgerichte examens. Per vak zijn er meer digitale varianten. Sinds 2017 bevatten ook de digitale centrale examens Duits en Engels voor de leerwegen kader en basis alleen nog computerscoorbare opgaven.
- De CSPE's en de digitale examens kennen geen tweede correctie. Bij CSPE's moet wel een tweede examinerende deelneemster deelnemen aan de beoordeling. Als borging worden de uitslagen van deze vakken getoetst aan het landelijk resultaat. Voor de gemengde leerweg, die het examen niet digitaal aflegt, is wél een tweede correctieronde verplicht.
- Het is mogelijk om één of meer vakken op een hoger niveau af te sluiten dan de eigen leerweg. Er kan voor deze vakken op één niveau centraal examen worden afgelegd. De leerling ontvangt het diploma van de vakken van het laagst behaalde niveau. Op de cijferlijst wordt vermeld welke vakken op een hoger niveau zijn afgesloten en welk resultaat daarbij behaald is.
- Op grond van artikel 55 van het Eindexamenbesluit kan een directeur toestaan dat een kandidaat met een beperking het examen kan verlengen met ten hoogste 30 minuten. Verlenging is mogelijk voor ieder vak. De school dient hiervoor te beschikken over een deskundigenverklaring die door een ter zake deskundige psycholoog of orthopedagoog is opgesteld.
- Het is mogelijk om in leerjaar 3 van het vmbo één of meer vakken met een centraal examen af te ronden. Voor deze vakken moeten de schoolexamens zijn afgerond vóór het centraal examen.
- Na afloop van het examen zijn de opgaven – in afwijking van de papieren CE's – niet beschikbaar voor de kandidaat. Voor inzage in de examens zie artikel 36 van dit Reglement.

Artikel 15 Gecommitteerden en toezichthouders

1. Aanwezigheid bij de afname van de examens is, behalve aan examenkandidaten, toezichthouders en de directie, slechts voorbehouden aan gecommitteerde(n) en de inspectie.
2. Toezichthouders zijn belast met het toezicht op het examen. Dit toezicht wordt verricht overeenkomstig de in [artikel 16](#), [17](#) en [18](#) genoemde richtlijnen.

Artikel 16 Procedures rond het centraal examen

Voor de aanvang van het centraal examen maakt de directeur aan de kandidaat bekend, voor zover van toepassing:

- a. welk cijfer of welke cijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen,
- b. de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld, en
- c. de beoordeling van het profielwerkstuk.

Artikel 17 Gang van zaken tijdens het centraal examen

1. In het lokaal waar een examen wordt afgenomen zijn minimaal twee toezichthouders aanwezig. Het is de examinatoren en de toezichthouders niet toegestaan tijdens het toezicht bij de examens andere werkzaamheden te verrichten.

2. De toezichthouders zien toe op de in [artikel 18](#) bepaalde gedragsregels van de kandidaten.
3. De toezichthouders maken van iedere zitting van het centraal examen en van het landelijk examen een proces-verbaal op en leveren dit in bij de secretaris van het eindexamen.
 - In het proces-verbaal wordt vermeld:
 - De namen en de handtekeningen van de examinatoren/toezichthouders;
 - Het tijdstip van vertrek van de kandidaten;
 - Eventuele bijzonderheden zoals geluidsoverlast, onwel worden van kandidaten;
 - Het toestaan van bijzondere faciliteiten.
4. Tijdens deze zittingen van het examen worden aan de kandidaten geen mededelingen van welke aard ook, aangaande de opgaven gedaan, tenzij dit uitdrukkelijk is bepaald voor de centrale examens door de CvE.

Artikel 18 Gedragsregels kandidaten

1. De kandidaat dient uiterlijk 10 minuten voor de aanvang van een examenzitting aanwezig te zijn op de plaats waar de examenzitting plaatsvindt. De plaats waar het examen wordt afgenomen staat voor elke examendag vermeld in het examenrooster.
2. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van een examenzitting tot die zitting worden toegelaten. Hij levert evenwel het gemaakte examenwerk in op het daarvoor vastgestelde tijdstip. Indien een kandidaat meer dan een half uur na de aanvang van een zitting verschijnt, mag hij niet meer deelnemen aan deze zitting. Bij een geldige reden is [artikel 31](#) van toepassing. Hij/zij dient echter wel te verschijnen op de overige zittingen van het examen.
3. Het meenemen van tassen, jassen, mobiele telefoons en dergelijke in het examenlokaal is niet toegestaan.
4. Toegestane hulpmiddelen (tabellen, woordenboeken e.d.) worden gecontroleerd door de toezichthouders tijdens de examenzitting. Kandidaten met een dyslexieverklaring kunnen de spellingcontrole gebruiken bij de schrijfpdracht in de digitale CE's Nederlands.
5. Het examenwerk dient gemaakt te worden op papier, dat door de school is verstrekt. Dit geldt ook voor het kladpapier. Er mag geen papier meegenomen worden door de kandidaat in het examenlokaal. Op elk papier dat door de school verstrekt wordt ten behoeve van het examen dient de kandidaat zijn naam en kandidaatnummer te vermelden.
6. Het examenwerk wordt niet met potlood gemaakt. Dit laatste is niet van toepassing op tekeningen en grafieken. Het gebruik van correctielak (typ-ex) is niet toegestaan.
7. De opgaven en aantekeningen, respectievelijk kladwerk mogen niet vóór het officiële einde van de examenzitting buiten het examenlokaal worden gebracht.
8. Zonder toestemming van een toezichthouder mag een kandidaat gedurende een examenzitting de examenzaal niet verlaten.
9. Een kandidaat die tijdens een examenzitting onwel wordt, kan onder begeleiding de examenzaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de directeur of de kandidaat na enige tijd het examenwerk kan hervatten.

10. Kandidaten mogen de laatste 15 minuten van een examenzitting het examenlokaal niet meer verlaten.
11. De kandidaten moeten hun werk aan de toezichthouders overhandigen. Tijdens het ophalen van het gemaakte werk dient er volkomen rust in het examenlokaal te heersen. Pas als het gemaakte examenwerk is ingeleverd mogen de kandidaten de examenzaal verlaten.
12. Door deelname aan een examenzitting geeft een kandidaat te kennen op de hoogte te zijn van en in te stemmen met de strekking van dit examenreglement.

Artikel 19 Vaststelling resultaten

1. Het cijfer voor het centraal examen wordt, met in achtneming van de aanwijzingen van de CvE, in onderling overleg vastgesteld door de examinator en de gecommiteerde / 2e corrector. Komen zij daarbij niet tot overeenstemming dan wordt het score bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde score.
2. Het cijfer voor het schoolexamen wordt vastgesteld door de examinator.
3. De beoordeling van het schoolexamen en het examendossier worden geregeld in het Examenbesluit [artikel 34](#).

Artikel 20 Onregelmatigheden

1. Indien de afnamecondities van een examen een adequate beoordeling onmogelijk maken, moet de directeur contact opnemen met de Inspectie van het Onderwijs. De Inspectie kan dan besluiten dat het werk wordt beschouwd als niet gemaakt en niet wordt beoordeeld. Alle kandidaten die aan deze sessie deelnamen, hebben dan recht op opnieuw maken / inhalen.
2. Indien een afname ongeldig verklaard moet worden, bijvoorbeeld vanwege technische problemen, dan gebeurt dit in overleg met de Inspectie. Pas nadat inspectie een examen ongeldig heeft verklaard, krijgt de school toestemming om voor de betreffende kandidaten een nieuwe afnameplanning te maken.
3. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het examen aan enig onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, moet de directeur maatregelen nemen.
4. De toezichthouder stelt de desbetreffende kandidaat en de directeur onmiddellijk op de hoogte van de geconstateerde onregelmatigheid.
5. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheden ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
 - Het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het examen
 - Het ontzeggen van deelname of verdere deelname aan het examen,
 - Het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde examen, en
 - Het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in de door de directeur aan te wijzen onderdelen.Indien het hernieuwd examen, bedoeld in de vorige volzin, betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal of landelijk examen, vindt dit plaats bij de eerst volgende gelegenheid.

6. Alvorens een beslissing ingevolge het derde lid wordt genomen, hoort de directeur de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarig persoon laten bijstaan. De directeur deelt zijn beslissing binnen 7 dagen mede aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. In de schriftelijke mededeling wordt tevens gewezen op het bepaalde in [artikel 21.1](#). De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, alsmede aan de inspectie.

Artikel 21 Bezwaar

Indien een kandidaat zich niet kan vinden in een besluit of een beoordeling, dan kan deze kandidaat dat middels een bezwaar, binnen 3 werkdagen, schriftelijk kenbaar maken bij de directeur. De directeur zal dit bezwaar onderzoeken en binnen twee weken een besluit nemen. Dit besluit zal schriftelijk aan de kandidaat worden medegedeeld.

Artikel 22 Beroep Centraal Examen

1. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur bedoeld in [artikel 20](#) of [21](#) in beroep gaan bij de lokale Examencommissie (LEC). De kandidaat dient schriftelijk zijn of haar klacht in te dienen bij de LEC. Deze stelt vervolgens een onderzoek in en beslist binnen twee weken. De LEC stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het examen geheel of gedeeltelijk af te leggen, onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van artikel 19.3. De LEC deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig. Indien nodig zal deze beslissing ook meegedeeld worden aan de Inspectie van het Onderwijs.
2. Als de LEC c.q. de examensecretaris de kandidaat niet kan overtuigen van de juistheid van de toegekende score, kan hij de mening van de kandidaat voorleggen aan het Examenloket (examenloket@duo.nl). Op verzoek van het examenloket stuurt de Examenlijn van het CvTE dan een inhoudelijke reactie naar de LEC, die deze vervolgens meedeelt aan de examenkandidaat.

4. Rekentoets

Artikel 23 Welke rekentoets?

De vmbo-bb-leerling met dyscalculie of een ernstig rekenprobleem kan de rekentoets 2A-ER maken als hij vanwege zijn beperking niet in staat blijkt te zijn om met de rekentoets 2A te laten zien waartoe hij in staat is. Ook de vmbo-bb-leerling die op de rekentoets 2ER niet voldoende kan laten zien, heeft de mogelijkheid de rekentoets 2AER te maken. Voor de rekentoets 2A-ER geldt ten opzichte van 2A: de problemen zijn niet eenvoudiger, maar het rekenhandwerk wel.

Bij de afname van de rekentoets is het gebruik van pen/potlood en kladpapier toegestaan en aan te bevelen. Het kladpapier mag de toetsruimte niet verlaten en dient na afloop van de zitting ingeleverd te worden.

Artikel 23a Rekentoets ER

1. De kandidaat met ernstige rekenproblemen of dyscalculie heeft ook de mogelijkheid om de rekentoets ER te maken, mits aan de voorwaarden is voldaan. De kandidaat hoeft hiervoor niet in het bezit te zijn van een dyscalculie-verklaring. De kandidaat mag gebruik maken van hulpmiddelen zoals de rekenmachine en de rekenkaart.
2. Als blijkt dat een leerling door rekenangst blijft vastlopen op de ER-toets, kan in overleg met het CvTE de wijze van examinering worden aangepast, bijvoorbeeld in de vorm van een mondelinge afname door het CvTE. Voorwaarde is wel dat de rekentoets het struikelblok voor diplomering is.

Artikel 23b Mondelinge afname van de rekentoets

Voor de leerling voor wie de wijze van afname van de digitale rekentoets ER niet passend is, is het mogelijk om de rekentoets ER mondeling af te leggen. Het kan gebeuren dat een leerling tijdens het maken van de rekentoets blokkeert, bijvoorbeeld vanwege rekenangst, dan is het bij digitale toetsing niet goed zichtbaar waar de leerling met rekenen wel toe in staat is. Een mondelinge afname door het College voor Toetsen en Examens maakt het handelen van de leerling zichtbaar en in het geval van een blokkade kan hier adequaat op worden gereageerd. De exameneisen van de mondelinge afname zijn gelijk aan de digitale afname: alleen de wijze waarop de rekentoets wordt afgenomen is aangepast.

De school bepaalt samen met de leerling of de leerling voor mondelinge afname in aanmerking komt. De mondelinge examinering is bedoeld voor leerlingen voor wie deelname aan de rekentoets verplicht is en bij wie het resultaat van de rekentoets dus zichtbaar zal zijn op de (bijlage bij de) cijferlijst.

De mondelinge rekentoets ER dient ter vervanging van de laatste afname van de digitale rekentoets ER: het is dus geen extra kans. Dit betekent dat de mondelinge examinering een vervanging is van de vierde kans van de leerling. Het gaat dan ook altijd om leerlingen die in hun eindexamenjaar zitten.

De afname van de mondelinge rekentoets ER is maatwerk en kan per leerling verschillen. De mondelinge rekentoets ER wordt afgenomen door twee examinatoren van het CvTE. De eigen rekendocent mag de mondelinge toets bijwonen wanneer de leerling hiermee instemt.

Net als bij de digitale afname van de rekentoets ER zal;

- a. de mondelinge rekentoets ER alleen bestaan uit opgaven met rekenmachine,
- b. de inhoud van de mondelinge rekentoets ER gespreid zijn over de vier domeinen (getallen, verhoudingen, meten/meetkunde, verbanden), en zal
- c. de kandidaat gedurende het gehele examen zijn eigen rekenmachine en de rekenkaarten van het CvTE (standaard en aanvullend) mogen gebruiken.

De afname van de mondelinge rekentoets zal plaatsvinden tussen het moment van bekendmaking van de resultaten van het eerste tijdvak van het centraal examen en de eerste zaterdag van de officiële zomervakantie.

Zodra het resultaat van de afname van de rekentoets ER in de eerste afnameperiode van het eindexamenjaar bekend is, meldt de school de leerling aan bij het CvTE.

Artikel 24 Vermelding op de cijferlijst

Het cijfer voor de rekentoets 2A en 2A-ER is geen officieel cijfer en telt daarom niet mee voor het diploma. De eindexamenkandidaat vmbo-b kan kiezen welk cijfer hij op de bijlage bij de cijferlijst wil laten vermelden: het cijfer voor de rekentoets 2F of 2ER of het cijfer voor de pilottoets 2A of 2A-ER.

Artikel 25 Hulpmiddelen bij de rekentoets

Toegestaan zijn:

- het van de centrale examens bekende basispakket hulpmiddelen met uitzondering van de rekenmachine.
- Bij de rekentoets ER is het gebruik van een eigen rekenmachine wel toegestaan, evenals het gebruik van een rekenkaart.
- een papieren verklarend Nederlands woordenboek. Dat mag een Nederlands woordenboek zijn, maar ook het beeldwoordenboek of een woordenboek van het Nederlands naar de thuistaal van de leerling is toegestaan. In dat laatste geval is het toegestaan dat hetzelfde woordenboek ook thuistaal – Nederlands bevat.

Artikel 26 Correctie rekentoets

De rekentoets bestaat uit opgaven die automatisch worden gescoord. Dat betekent dat er geen sprake is van correctiewerk door docenten.

Artikel 27 Onregelmatigheid en ongeldigheid

Zodra een kandidaat is gestart met de rekentoets is sprake van een afname. Een onregelmatigheid tijdens de afname moet door de examensecretaris aan de Inspectie van het Onderwijs worden gemeld. Voordat de kandidaat de toets opnieuw kan afleggen, moet de school beschikken over een ongeldigverklaring van Inspectie. De Inspectie kan daarbij overleggen met het CvTE. Pas nadat de inspectie de toets ongeldig heeft verklaard, mag de examensecretaris voor de betreffende kandidaat een nieuwe afnameplanning maken.

5. Uitslag, herkansing/vervangend examen en diplomering

Artikel 28 Cijfer

1. Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1,0 tot en met 10,0.
2. De cijfers van PTA-toetsen worden uitgedrukt in een cijfer met een decimaal uit een schaal van cijfers lopende van 1,0 tot en met 10,0.
3. Het eindcijfer van een schoolexamenperiode wordt vastgelegd in een cijfer uit de reeks 1,0 tot en met 10,0.
4. Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, worden de in het eerste lid genoemde cijfers gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
5. Het cijfer van het centraal examen wordt uitgedrukt in een cijfer met een decimaal uit een schaal van cijfers lopende van 1,0 tot en met 10,0.

Artikel 29 Vaststelling eindcijfer

1. Het eindcijfer voor het examen komt als volgt tot stand:
Per vak of programma wordt het cijfer voor het schoolexamen gecombineerd met het cijfer voor het centraal examen. Voor alle leerwegen geldt dat het cijfer voor het schoolexamen

en het cijfer voor het centraal examen elk voor 50% telt. Het cijfer voor het schoolexamen is samengesteld uit de cijfers en beoordelingen voor de toetsen en praktische opdrachten, zodanig dat er aantoonbaar sprake is van een evenwichtige bijdrage van de verschillende onderdelen. In het Programma van Toetsing en Afsluiting legt de school de weging van de verschillende onderdelen van het examendossier vast.

2. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
3. Indien het volgens artikel [23.1](#) berekende eindcijfer niet een geheel getal is, dan wordt het, indien de eerste decimaal achter de komma 4 of minder is, naar beneden afgerond, en indien dit 5 of meer is, naar boven afgerond.

Artikel 30a Vaststelling uitslag

1. De directeur en de secretaris van het eindexamen stellen de uitslag vast met inachtneming van het bepaalde in [artikel 31](#).
2. De directeur en de secretaris van het eindexamen stellen uit alle eindcijfers van de vakken waarin de kandidaat examen heeft afgelegd een lijst op, zodanig dat op deze lijst vermelde vakken een eindexamen vormen als bedoeld in de artikelen 29 tot en met 32 van het eindexamenbesluit vwo – havo – mavo – vbo, dat voldoet aan het bepaalde in [artikel 31](#) van dit reglement.

Artikel 30b Extra vak

1. Bij de uitslag van het eindexamen geldt de volgende regel: als een kandidaat bij een bepaalde samenstelling van de behaalde cijfers kan slagen, moet hij ook slagen. Zonodig wordt een extra vak niet bij de uitslag betrokken. De overgebleven vakken moeten echter wel een eindexamen blijven vormen; men kan dus niet een verplicht vak laten vallen.
2. Een extra vak dat niet bij de bepaling van de uitslag is betrokken, wordt niet op het diploma vermeld, maar kan wel op de cijferlijst vermeld worden. Als het gaat om een extra vak dat wél heeft meegeteld voor de uitslag van het examen, wordt het betrokken vak op het diploma vermeld.

Artikel 31 Uitslag¹

1. De kandidaat die eindexamen vmbo heeft afgelegd, is geslaagd indien:
het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is en hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 5 of meer heeft behaald;
En hij:
1°. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
2°. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald; of

¹ Zie artikel 49 Eindexamenbesluit vo.

- 3°. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald;
- a. hij voor de vakken lichamelijke opvoeding en het kunstvak uit het gemeenschappelijk deel de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald.;
 - b. als het een eindexamen gemengde of theoretische leerweg betreft: hij voor het profielwerkstuk de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald;
 - c. vmbo-leerlingen hoeven nog niet te slagen voor de rekentoets, maar moeten deze wel afleggen. De uitslag van de rekentoets telt niet mee bij het bepalen van de vraag of een leerling geslaagd is. Leerlingen van de gemengde of theoretische leerweg en de kaderleerlingen krijgen een cijfer voor de rekentoets op de cijferlijst. De basisleerlingen krijgen het cijfer voor de rekentoets op een bijlage bij de cijferlijst.
 - d. Voor lichamelijke opvoeding, maatschappijleer, kunstvakken 1 en het profielwerkstuk wordt geen centraal examen afgelegd. Het cijfer voor het schoolexamen is ook het eindcijfer.
 - e. de leerling moet een loopbaandossier hebben gemaakt dat voldoet aan de eisen die genoemd staan in het PTA van de school. Bij de basisberoeps- en kaderberoepsgerichte leerweg wordt het loopbaandossier niet op de cijferlijst genoemd.
2. Voor de toepassing van het eerste lid wordt het eindcijfer van het profielvak of het intrasectorale of intersectorale programma in de *basisberoepsgerichte* en de *kaderberoepsgerichte* leerweg meegerekend als twee eindcijfers die elk één keer mee tellen. Voor de vier verplichte beroepsgerichte keuzevakken mag de leerling niet lager dan een 4 hebben gehaald.
- Leerlingen in de *gemengde en theoretische leerweg* krijgen te maken met een zogenaamd combinatiecijfer. Voor de leerlingen van deze leerweg mag het cijfer voor de twee verplichte beroepsgerichte keuzevakken en het profielvak niet lager zijn dan een 4.
- De eis 'niet lager dan een 4' geldt alleen voor de eindcijfers, dus niet voor de CE-cijfers alleen. Het gemiddelde CE-cijfer moet minimaal 5,5 zijn. Dat is ook met een 3 in principe haalbaar. Als er vakken zijn, die alleen met een CE worden afgerond, bijvoorbeeld het beroepsgerichte vak, dan geldt dat een leerling met bijvoorbeeld een 3,1 voor het cspe, niet voldoet aan de eis 'niet lager dan een 4'.
3. In afwijking van het eerste lid, is de kandidaat die eindexamen van een leerweg in het vmbo heeft afgelegd ter afsluiting van een leerwerktraject als bedoeld in artikel 10b1 van de wet geslaagd indien hij voor het beroepsgerichte programma ten minste het eindcijfer 6 en voor het vak Nederlandse taal ten minste het eindcijfer 5 en het eindcijfer 6 heeft behaald. Indien de vakken waarin examen is afgelegd, tezamen een eindexamen vormen van de basisberoepsgerichte leerweg, bedoeld in artikel 10b van de wet, zijn het eerste en tweede lid van overeenkomstige toepassing.
 4. Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag zijn vastgesteld, maakt de directeur deze schriftelijk aan de kandidaat bekend, onder mededeling van het in [artikel 32b](#) bepaalde. De uitslag is de definitieve uitslag indien [artikel 32b](#) geen toepassing vindt.

Artikel 32a Herkansing schoolexamen

1. In het PTA is opgenomen welke schoolexamentoetsen voor herkansing in aanmerking komen.
Per vak mag een leerling per periode maximaal 1 (één) schoolexamentoets herkansen.
Per periode mogen maximaal twee toetsen (excl. handelingsdelen) worden herkanst.
2. Er is een herkansingsmoment per periode voor leerjaar 3 en 4.
Het laatste herkansingsmoment voor leerjaar 4 vindt uiteraard voor het afsluiten van het schoolexamen plaats.
3. Nadat de leerlingen zich hebben aangemeld voor een herkansing, inventariseert de secretaris van de lokale examencommissie het aantal herkansers en maakt hij een indeling (eventueel met clusters van vakken) en een surveillanceroster.
4. Zoals al in het eerste lid van dit artikel is aangegeven zijn niet alle toetsen herkansbaar en is het aantal herkansingen per periode beperkt. Deze beperkingen gelden omdat overzichtelijk moet blijven wie welk examen herkanst en dit niet mogelijk is als alle examenkandidaten onbeperkte herkansingsmogelijkheden krijgen.
5. In bijzondere gevallen zoals langdurige ziekte of andere omstandigheden die het onmogelijk maken aan een herkansing deel te nemen, vallen leerlingen buiten deze regeling.
In deze gevallen wordt een aparte regeling getroffen.
De docent meldt vooraf bij de lokale examencommissie dat een regeling gewenst wordt.
Deze bijzondere gevallen worden beoordeeld door de lokale examencommissie.
Om voor deze regeling in aanmerking te komen moet de betreffende leerling zich schriftelijk wenden tot de secretaris van de lokale examencommissie met de redenen van de afwezigheid tijdens de reguliere afname van het schoolexamen.
6. Handelingsdelen dienen voldoende afgerond te worden om voor examinering in aanmerking te komen.
Als een kandidaat na een eerste herkansing voor een handelingsdeel nog geen voldoende resultaat heeft, neemt de lokale examencommissie een besluit over volgende herkansingen.
7. In geval van herkansing geldt het hoogst behaalde cijfer.

Artikel 32b Herkansing centraal examen²

1. De kandidaat heeft voor één vak van het eindexamen waarin hij reeds centraal examen heeft afgelegd, nadat ingevolge [artikel 31](#) de eindcijfers zijn bekendgemaakt, het recht om in het tweede tijdvak opnieuw deel te nemen aan het centraal examen of aan het cspe, met dien verstande dat indien het betreft het eindexamen van de basis- of kaderberoepsgerichte leerweg in het vmbo, dit recht eveneens bestaat voor het cspe af te nemen door het bevoegd gezag aansluitend aan het eerste tijdvak of in het tweede tijdvak. De herkansing van het cspe bestaat uit het opnieuw afleggen van deze toets of van één of meer onderdelen daarvan.
2. De kandidaat stelt de directeur voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in het eerste lid bedoelde recht.

² Zie artikel 51 Examenbesluit vo.

3. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
4. Na afloop van de herkansing in het laatste leerjaar wordt de uitslag definitief vastgesteld met overeenkomstige toepassing van artikel 48 en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.
5. Na afloop van een herkansing in het voorlaatste leerjaar wordt het eindcijfer schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.
6. Het eerste tot en met vierde lid zijn van overeenkomstige toepassing op de vakken waarin in een examenjaar deeleindexamen is afgelegd. De kandidaat die in een examenjaar zowel eindexamen als een of meer deeleindexamens aflegt, oefent het in het eerste lid bedoelde recht per examenjaar ten hoogste eenmaal uit.

Artikel 33 Diploma en cijferlijst

1. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop voor zover van toepassing zijn vermeld:
 - De cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen
 - De vakken, het onderwerp of de titel en de beoordeling van het profielwerkstuk
 - De beoordeling van het kunstvak en lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van de leerweg
 - Volgens welke differentiatie als bedoeld in [artikel 7](#), 3e lid, is geëxamineerd
2. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat, daaronder mede begrepen de kandidaat die zijn eindexamen met gunstig gevolg heeft voltooid ten overstaan van de staatsexamencommissie, een diploma uit, waarop de leerweg is vermeld die bij de uitslag is betrokken.
3. Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.
4. Duplicaten van diploma's (en cijferlijsten) worden niet uitgereikt. Een schriftelijke verklaring dat een in het eerste lid bedoeld document is afgegeven, welke verklaring dezelfde waarde heeft als dat document zelf, kan uitsluitend door de Informatie Beheer Groep worden verstrekt.

Artikel 34 Certificaten

De directeur reikt aan de definitief voor het eindexamen afgewezen kandidaat die de school verlaat en die voor een of meer vakken van dat eindexamen een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, een certificaat uit, waarop zijn vermeld, voor zover van toepassing:

- Het vak of de vakken waarvoor de kandidaat een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en
- Het thema van het profielwerkstuk, voor zover beoordeeld met 'goed' of 'voldoende'.

6 Overige bepalingen

Artikel 35 Beroep tegen cijfers schoolexamen

1. Indien getwijfeld wordt aan de juistheid van een cijfer voor een onderdeel van het schoolexamen, kan de kandidaat binnen vijf dagen na het bekend worden van het cijfer een schriftelijk verzoek tot herziening van het cijfer indienen bij de secretaris van de examencommissie.
2. Binnen 14 dagen na ontvangst van een verzoek om herziening van het cijfer beslist de directeur over het verzoek en deelt dit de kandidaat mee.
3. Indien de kandidaat het niet eens is met het besluit in [artikel 35.2](#), dan kan de kandidaat schriftelijk een klacht indienen bij de Lokale examencommissie (LEC). De kandidaat (of diens wettelijke vertegenwoordiger) ontvangt binnen twee weken een schriftelijke beslissing van de examencommissie.
4. Als de Lokale Examencommissie (LEC) de kandidaat niet kan overtuigen van de juistheid van de toegekende score, dan kan de examenkandidaat zich wenden tot de Landelijke Klachtencommissie.

Artikel 36 Inzage

1. De opgaven en de examenbescheiden die door de kandidaat zijn ingevuld, alsmede de examenbescheiden die door de examiner(en) zijn ingevuld naar aanleiding van de prestaties van de kandidaat worden gedurende ten minste zes maanden na het bekend maken van de uitslag bewaard. De examenbescheiden kunnen door de kandidaat op afspraak onder toezicht van een lid van de schoolleiding worden ingezien.
2. Voor kandidaten bestaat de mogelijkheid tot inzage, maar omdat de opgaven na de afname niet openbaar zijn, moet inzage plaatsvinden in een besloten zitting. Voor de inzage gelden de volgende richtlijnen:
 - De inzage verloopt via de examensecretaris. Deze zal de inzage met behulp van Facet organiseren;
 - De inzage is eenmalig en vindt plaats na de vaststelling van de uitslag.
 - De inzage vindt plaats onder toezicht van een medewerker van de school, die gehouden is aan de richtlijnen omtrent geheimhouding
 - Tijdens de inzage ziet de kandidaat zowel de vragen, zijn antwoorden, de toegekende score als het correctievoorschrift.
 - Als een kandidaat de juistheid van de toegekende score betwist, mag de medewerker die toezicht houdt het nummer van de desbetreffende vraag en het antwoord van de kandidaat op die vraag noteren.
 - De kandidaat zelf mag tijdens de inzage geen aantekeningen maken.
 - Met inachtneming van bovenstaande richtlijnen 1 tot en met 7 kan per kandidaat inzage worden verleend in de toegekende score. Inzage in de omzetting van de score in cijfer kan plaatsvinden door de kandidaat te wijzen op de informatie die het CvTE daarover verstrekt

Het is mogelijk om de inzage voor meer kandidaten gelijktijdig te organiseren. Dit moet dan wel zó gebeuren dat voor iedere kandidaat de bovenstaande richtlijnen in acht genomen worden.

Artikel 37 Afwijkende wijze van examinering

1. De directeur kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat (w.o. dyslexie) het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van de kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. De directeur doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie. De wijze van afwijking is zodanig dat de eisen die bij het schoolonderzoek, landelijk examen en centraal examen aan de kandidaat worden gesteld, zoveel mogelijk gelijk zijn aan die voor andere kandidaten.
2. Het bevoegd gezag kan toestaan dat, ten aanzien van een kandidaat die met in begrip van het schooljaar waarin hij examen aflegt ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is, voor enig deel van het examen waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is, wordt afgeweken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit reglement. Het bevoegd gezag doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie. De afwijking kan slechts bestaan uit een verlenging van de duur van de betreffende toets met ten hoogste 30 minuten.

Artikel 38 Verhinderende deelname aan centrale examen

1. Een kandidaat die door ziekte of om andere reden is verhinderd aan een onderdeel van het centrale examen deel te nemen, dient dit te melden aan de secretaris van het eindexamen uiterlijk op de dag van het desbetreffende examen en voor de aanvang van het examen. Mondelinge of telefonische berichten van verhindering dienen binnen twee dagen schriftelijk bevestigd te worden.
2. De directeur kan een praktiserend medicus een onderzoek laten instellen naar de rechtmatigheid van de afwezigheid.
3. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de directeur, verhinderd is aan één of meer toetsen van het examen deel te nemen, wordt hem, met inachtneming van het bepaalde in [artikel 32a en 32b](#), gelegenheid geboden de toetsen van het schoolexamen alsnog af te leggen en het centraal examen in het tweede tijdvak op ten hoogste 2 toetsen te voltooien.
4. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer de kandidaat het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt de kandidaat in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van de staatsexamencommissie het eindexamen te voltooien.
5. De directeur bepaalt in overleg met de examiner(en) wanneer de betreffende toets(en) van het schoolexamen moet(en) worden ingehaald.
6. Indien een kandidaat nalaat te handelen overeenkomstig het gestelde in lid 1, wordt hij geacht onwettig afwezig te zijn geweest. De directeur kan op grond hiervan maatregelen nemen conform [artikel 19.3](#) van dit examenreglement.

Artikel 39 Deelname derde tijdvak

1. Kandidaten die om een geldige reden, ter beoordeling van de examencommissie, het schoolexamen voor de vakken niet tijdig hebben afgerond, kunnen na afronding van het schoolexamen aan de uitgestelde examens (3e tijdvak) deelnemen.
2. Kandidaten die één of twee zittingen van het centraal examen in het 1e tijdvak om een geldige reden, ter beoordeling van de examenadviescommissie, gemist hebben kunnen op de dag van de herkansing (= tweede tijdvak) aan deze één of twee zittingen alsnog deelnemen, en kunnen zo op de dag van herkansing hun examen voltooien.
3. Vier groepen kandidaten komen voor het derde tijdvak (staatsexamens, eind augustus) in aanmerking:
 - Kandidaten die in het eerste tijdvak om een geldige reden meer dan twee zittingen van het centraal examen hebben gemist;
 - Kandidaten die het recht hadden hun examens in het tweede tijdvak te voltooien, en die in het tweede tijdvak om een geldige reden één of twee zittingen hebben gemist;
 - Kandidaten die in het tweede tijdvak hun centraal examen hebben voltooid en die nog gebruik willen maken van hun recht op herkansing;
 - Kandidaten die recht hebben op herkansing en die in het tweede tijdvak om een geldige reden waren verhinderd.

Artikel 40 Afwijkende bepalingen t.a.v. digitale examinering

Wanneer een centraal examen middels een computer wordt afgenomen gelden hiervoor een aantal afwijkende bepalingen.

1. Inhalen
 - a. In tegenstelling tot de regeling m.b.t. het papieren examen bestaat er voor examencohort 2018 – 2020 voor de leerlingen die deelnemen aan het computerexamen de mogelijkheid om al tijdens het eerste tijdvak een gemist examen in te halen. Indien de kandidaat bij een zitting met wettige redenen afwezig was, bepaalt de directeur op welk moment de zitting wordt ingehaald.
 - b. De directeur kan besluiten dat, indien de afdnamecondities van een examen een adequate beoordeling onmogelijk maken, het werk wordt beschouwd als niet gemaakt en niet beoordeeld. Alle kandidaten die aan deze examensessie deelnamen hebben dan het recht om het examen opnieuw te maken. Hiervoor is overleg met het CvE en toestemming van de Inspectie van het Onderwijs vereist.
2. Afnamemoment
 - a. Alle computerexamens van het eerste tijdvak worden afgenomen in een door de overheid vastgestelde periode. De directeur bepaalt in overleg met de vakdocenten het precieze afnamemoment.
 - b. Een leerling wordt tenminste twee schoolweken voor de afname van een vak schriftelijk op de hoogte gesteld van de datum en het tijdstip van afname.
3. Regels tijdens en na de afname
 - a. In afwijking van de regeling bij de papieren examens komen de opgaven na afloop niet ter beschikking van de kandidaat.

- b. Bij het verlaten van de examenruimte mogen de kandidaten geen examendocumenten zoals kladpapier meenemen.
 - c. Leerlingen en/of hun wettelijke vertegenwoordigers mogen een gemaakt examen onder toezicht van de betreffende docent en een lid van de examencommissie inzien. Tijdens inzage mogen echter geen aantekeningen worden gemaakt.
4. Herkansing
- Een kandidaat kan ervoor kiezen om zijn recht op herkansing uit te oefenen als zijn definitieve CE-cijfers bekend zijn.

Artikel 41 Beheer en bewaring

1. Het werk van het centraal examen wordt gedurende zes maanden na vaststelling van de uitslag bewaard door de secretaris van het examen, ter inzage van belanghebbenden.
2. Het gemaakte werk van het examen kan binnen twee maanden na afloop van de in het bovenstaande punt genoemde termijn door de kandidaat worden opgehaald.

Artikel 42 Onvoorziene omstandigheden

In gevallen waarin dit examenreglement niet voorziet en waaromtrent een onmiddellijke beslissing noodzakelijk is, beslist de directeur. De directeur deelt zijn beslissing zo spoedig mogelijk mee aan de betrokkenen, het college van bestuur (de directeur onderwijs en aan de Inspectie).

Artikel 43 Overgangs- en slotbepalingen

1. Dit examenreglement treedt in werking met ingang van 01-08-2018
2. Dit examenreglement kan worden aangehaald als: examenreglement vmbo OZHW Groen College 2018 – 2020.
3. Dit examenreglement vormt samen met het PTA het Examenkatern. Het examenkatern wordt vanaf schooljaar 2016 – 2017 niet meer uitgereikt aan de leerlingen. De school attendeert de leerlingen op de website van de school, waar het volledige examenkatern op te vinden en te downloaden is. Mocht een leerling tóch een papieren versie wensen, dan kan de school deze aan de leerling uitreiken.